TÜSTAV
ARŞİVİ
Bülent Tuna
Bağışı

Günlük
Siyasi Gazete

Gerçek

Sayı 108
10 EYLÜL 1979
350 Kuruş

TSİP ADAY LİSTESİ AÇIKLANDI

- Devrimci-Demokratlarla Seçim İşbirliği Yapılıyor
- Gültekin Gazioğlu İstanbul'da Birinci Sırada
- Yazar Hasan İzzettin Dinamo Konya Milletvekili Adayı
- DKB Genel Başkanı Edirne'den Aday Gösterildi
- DİSK'e Bağlı Tek Ges-İş Merkez Yöneticisi Yıldırım Muğla'dan Aday.

14 Ekim'de yapılacak Senato yenileme ve milletvekili ara seçimleri için Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin aday listeleri geçen hafta Yüksek Seçim Kuruluna verildi.

TSİP Genel Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre Devrimci-demokratlarla seçim işbirliği yapıldı. Ayrıca, TSİP listelerinde 11 kişi bağımsız aday olarak yer aldı.

Bu konuda bilgisine başvurduğumuz Merkez Teşkilâtlanma Bürosu Sekreteri Aydoğan Gezer, muhabirimize şunları söyledi:

«Bildiğiniz gibi Partimiz seçimleri sol'un bir bütün olarak egemen güçlere karşı demokratik planda birleşilebilecek bir siyasal platform olarak görmektedir. Bu amaçla geniş kapsamlı bir seçim bloku oluşturmak için ısrarlı çabalar gösterdik. Çünkü seçimler bölünmüş olan sol'un iç mücadelesinin bir alanı değildir. Tersine, aralarındaki görüş ayrılıklarına rağmen, toplumsal ağırlıklı tüm ilerici siyasi çizgiler, sosyalistler başta olmak üzere seçim işbirliği yapmalıdırlar. Bu hem bir görevdir, hem de halkımızın somut bir talebidir.

Buna rağmen sol'un bölünmüşlüğünün boyutları nedeniyle en geniş kapsamıyla seçim işbirliğini henüz sağlayabilmiş değiliz. Partimiz tam bir seçim işbirliğinin aynı zamanda seçime girilecek illerin saptanması ve değişik gruplardan adayların belirlenmesi ile güçleneceğine inanıyordu. Ama adayların kesinleşmesine kadar Devrimci Demokratlar dışında böyle bir işbirliği sağlanamadı. Buna rağmen, çabalarımızı sürdüreceğiz, ve kısmi planda da olsa seçimlerde işbirliğinin kapsamını genişletmeye çalışacağız.

Kesinleşen aday listelerimize göre TSİP tüm illerde seçimlere katılmaktadır. Listelerimizde 11 bağımsız aday bulunmaktadır. Bu bizim birlikçi tutumumuzun bir gereğidir.»

Seçim işbirliği konusunda sadece siyasal çizgilerle işbirliği için çalışmadık. DİSK'le görüşmelerde bulunduk. TÖB-DER, TMMOB ve Tabipler Birliği Genel Başkanlarına listemizden bağımsız adaylık önererek, kendi mesleklerindeki yüzbinlerce emekçinin çıkarlarını ve demokratik haklarını mümkün olan en geniş olanaklarımızla, seçim platformuna yansıtmalarını ve siyasal iktidarlardan ve burjuva partilerinden kendi meslektaşları adına hesap sormalarını istedik. Seçimler demokratik bir olay olduğu için, değişik meslek gruplarından milyonlarca emekçinin özgül sorunlarının yaygınca dile getirilmesi, kitlelerin sosyal muhalefeti ve acil talepleri açısından bizce önem taşıyordu.

Partimiz, seçimlerde üstüne düşen sosyalist ve demokratik muhalefet görevini layıkıyla yerine getirirken, seçimlerin sosyalist ve demokratik birlik yolunda etkince değerlendirilmesi çabalarını da sürdürecektir.»

Aday listesi 4. Sayfamızda

Gerçek Durum

Faşizmi Anlamak!

Ecevit, Partisinin küçük kurultayında siyasal görüşlerini bir kere daha yineledi. Bu görüşler çok tehlikeli bir yanılgı taşıyor.

Ne diyor Ecevit?

Şiddet olaylarından, «MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istiyenler de sorumluludur.»

Faşist saldırganları yargılayan hakimlerden, sokaktaki sade vatandaşa kadar hemen herkes, MHP'nin suçluluğunu anlamıştır. Zaten böyle olduğu içindir ki, Ecevit kendi mitinglerinde bile MHP'nin kapatılmasını istiyen sloganlarla karşılaşabilmektedir. Ecevit bundan sevinecek yerde korkmakta, MHP'nin kapatılmasını istiyenleri suçlamaktadır.

Şiddet olaylarını solcularla sağcıların karşılıklı çatışması olarak görmek, faşizmi tanımamak, demokrasiyi tehdit eden gerçek tehlikeyi anlamamaktır.

Şimdi bu görüşün sahibi olan Ecevit, faşizm tehlikesini sürekli dile getiren sosyalistlerin seçimlere *ayrı* girmesine karşı çıkıyor ve CHP'nin oylarını bölecekleri için, sosyalistleri suçlamaya yelteniyor.

Partisinin kapılarının sola kapalı olduğunu söyliyen kendisidir. Yani Ecevit, sosyalistlerle hiç bir şekilde işbirliği yapmaya niyetli görünmemektedir. Ama buna karşılık onlardan kendi partisine oy vermelerini isteyebilmektedir. Elbette sosyalistler seçimlere ayrı girerler.

Sosyalistler faşizmin en kararlı düşmanlarıdır. Bu nedenle, demokrasinin korunmasını, MHP'nin kapatılmasını istemektedirler. CHP, onlarla bu görüşü paylaşıyorsa, seçim işbirliği dahil, bütün ortak çalışma biçimlerine evet demelidir.

Demediğine göre, sosyalistleri suçlama hakkına sahip değildir. Üstelik, faşizme karşı kendisinin desteklenmesini isterken, faşizmin «f»sini bile anlamadığını bizzat itiraf etmektedir.

O halde Ecevit, bütün hesaplarını, bir seçim yatırımı olarak yapmaktadır. Kendisinin dışında kalan herkesi suçlaması bundandır.

Sosyal demokratlara yeniden ve, yeniden hatırlatmakta yarar vardır.

Faşizm, demokrasiyi tehdit ediyor. MHP saldırganlığın ve cinayetlerin sorumlusudur. Eğer faşizme karşı mücadele edilecekse bu, demokrasiden yana olan bütün güçlerin elbirliğiyle olacaktır. Tek başına CHP'nin neleri yapıp, neleri yapamıyacağı görülmüştür.

Dünyanın her yerinde faşizmin başı ancak halk yığınlarının mücadele birliği ile ezilmiştir.

Bunu göremiyen Ecevit, kendi seçmenine de ihanet etmektedir.

Ecevit faşizmi tanımamış ve anlamamıştır.

CHP Faşizm Tehlikesini Anlamamakta Direniyor

Partisinin Küçük Kurultayından Konuşan Ecevit, Şiddet Eylemlerinden Solun da Sorumlu Olduğunu Söyledi ve Demokrasi Güçlerine Çattı.

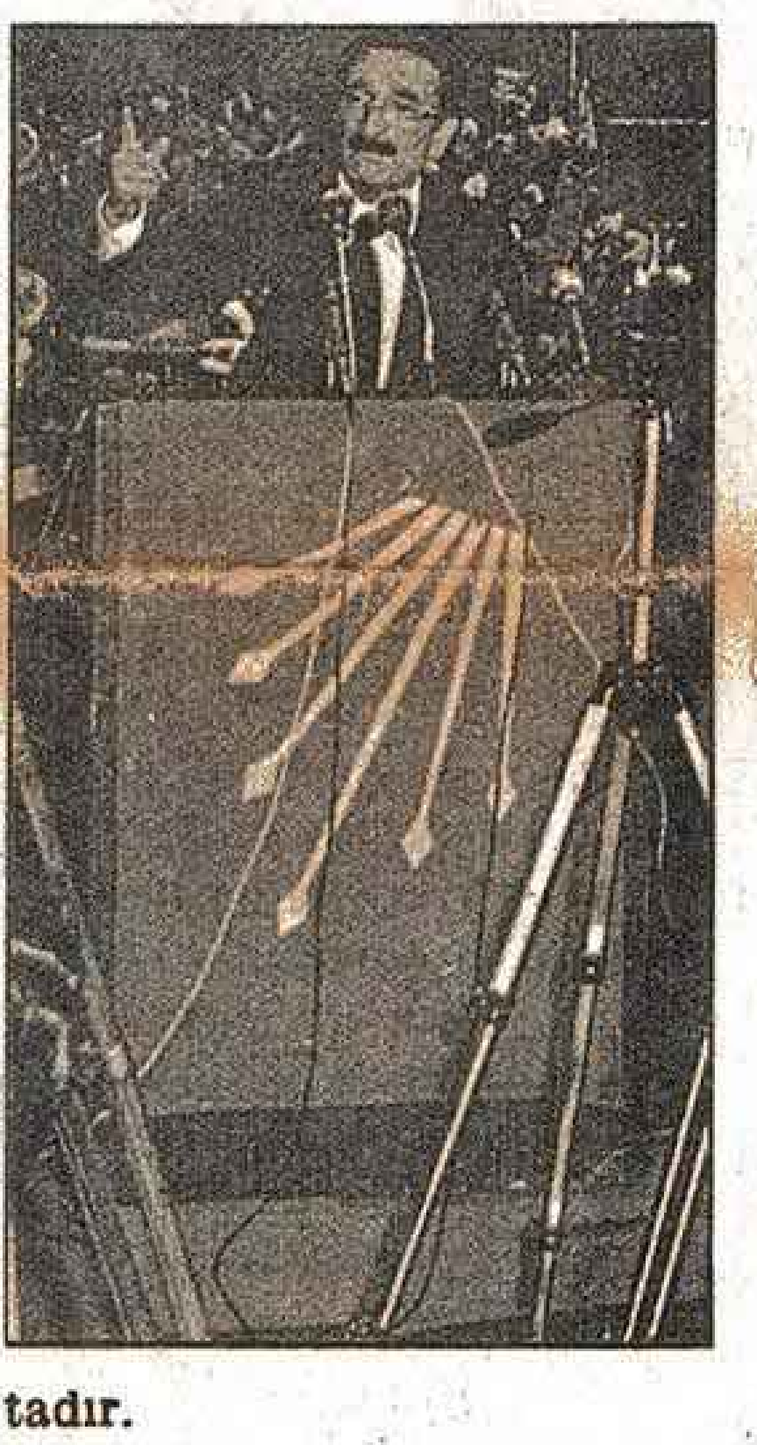

Ecevit, demokrasi düşmanlarına karşı susuyor. Ama sol'a çatmaya, kendisini uyardıkları için emekçi kitlelerin gerçek sözcüsü olan sosyalistleri suçlamaya devam ediyor.

Bu, CHP'nin seçim taktiğidir. Ecevit'in görüşleri CHP'nin seçim politikası haline gelmektedir.

Partisinin «küçük kurultay»ında yaptığı konuşma, Ecevit'in kime hizmet ettiğini bir kere daha kanıtladı.

Ecevit konuşmasında, CHP hükümeti'nin seçimlerden sonra da devam edeceğini umduğunu söyledi. Halk yığınları henüz son sözünü söylememiş olduğuna göre, Ecevit, hükümetin devam edeceğini bugünkü desteklerinden ummaktadır. Bu destek emekçilerin desteği değildir.

Bülent Ecevit, konuşmasında, şiddet eylemlerinden, MHP kadar sol güçlerin de sorumlu olduğunu söyledi. Belli ki, CHP, seçimlerde, MHP'yi değil, solu suçlamayı kampanya haline getirecek. Tabii bundan kârlı çıkanlar da faşistler ve gericiler olacak.

Halkımız MC'cileri defterinden silmiştir. Halk düşmanı partilerin emekçilere söyleyecek bir sözü kalmamıştır. Lakin CHP, hâlâ daha halka söyliyecek sözlerinin bulunduğuna inanmaktadır.

Ama bu sözler, Ecevit'in «Küçük Kurultay» konuşmasında söyledikleri sözler olmamalıdır. Yapılan yanlışların hesabı verilmeli, bundan sonrası için, hiç değilse MHP'ye ve faşist saldırganlığa karşı kararlı tutum alınacağı konusunda inandırıcı sözler edilmeli.

Halbuki Ecevit bunu yapmak yerine sol'a çatmaya devam etti ve sosyalist partileri, seçimlere katıldıkları için suçladı.

Dünyanın hiç bir ülkesinde sosyal demokratlar Ecevit gibi düşünmüyor. Sosyalistler başka ülkelerde sosyal demokratlarla işbirliği yapıyor. Hatta seçimlere ortak girilen ülkeler de var.

Ama Ecevit, bunca yanlışında hem ısrar ediyor, hem de, «oylarınızı niçin bana vermiyorsunuz» diye işçi sınıfını, emekçileri suçlamaya yelteniyor.

CHP tabanı Ecevit'in sözlerine ne derece inanıyor acaba?

Ecevit, sol ile işbirliği yapmadığı için iktidarında başarılı olamamıştır. Sömürücülere hizmet ettiği, emekçilere sırt çevirdiği için başarılı olamamıştır. Faşizm tehlikesinin kaynağını göremediği, MHP ve ÜGD'yi kapatamadığı için başarılı olamamıştır.

Şimdi de kalkıp, partisinin kapılarının sol'a kapalı olduğunu söylerken, tuttuğu yolda direneceğini, tekelcilere hizmetten şaşmayacağını açığa vurmaktadır.

Seçim başarısını ve iktidar olma şansını sermaye çevrelerine bağlamış görünen CHP nin emekçilerden şikâyet etmeye hakkı yoktur. Sosyalistlerin, oyları «küçük parçalara» bölmekten kaçınmadıklarını söyleyen CHP raporu şunu gözardı ediyor:

Oyları değil, demokrasi mücadelesini büyük parçalara bölen CHP'nin kendisidir. Halkımız bunu görüyor, bunu biliyor.

Sosyalistler CHP'nin değil, emekçilerin oylarını alırlar.

Parababaları Bankalar Kararnamesini Amaçlarına Bulmuyor

- Odalar Birliği Başkanı: Görevimiz Hükümetlere Danışmanlık Yapmaktır.

Odalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yazar, düzenlediği basın toplantısında «yeni bankalar kararnamesinin amaca uygun olmadığı» görüşünü savunmuştur.

Bankalar kararnamesine öteden beri tepki gösteren tekelci sermaye çevreleri, tümüyle kendi amaçlarına uygun düzenlemeler yapılmasını istiyorlardı. Nitekim amaca uygun değil derken kastettikleri de kendi amaçlarıdır. Küçük ve orta müteşebbisin bankalardan büyük ölçüde kredi almasından tedirginlik duyan tekelciler, «devlet müdahalesi ile ekonominin yönlendirilemiyeceğini» belirtiyorlar. Odalar Birliği Başkanı, bu sözlerinden sonra şunları söyleyerek gerçek niyetlerini açığa vurmuştur: «Bizim görevimiz, hükümetlerle iyi geçinmek, hükümetlere danışmanlık yapmaktır.»

Bu danışmanlığın, hükümeti kendi çıkarları yönünde denetlemek amacını taşıdığı ise bellidir. Hükümetin ekonomiyi yönlendirmesine karşı çıkan sermaye, hükümeti yönlendirmek istemektedir.

Ekonomik bunalımın yükünü işçi ve emekçilerin sırtına yüklemek isteyen parababaları, bu niyetlerini Birlik Başkanının ağzından bir daha açığa vurmuşlardır. İşçi işveren ilişkileri konusunda şunları söylüyor Mehmet Yazar: «İşçilerden ücretler konusunda yüksek talepler gelmesi durumunda sonucun alınmasında önemli darboğazların çıkacağını belirtmek isterim.» Bunun anlamı şudur: İşçilerin istedikleri ücret artışı karşılanmayacaktır. Bu konuda ısrarlı olunacak, işçilere taviz verilmeyecektir.

Ancak işçilerin durmayan hayat pahalılığı karşısında ücretlerin yükseltilmesi mücadelesinden ödün vermiyecekleri de bellidir. Bu durum da, önümüzdeki günler, toplu sözleşme görüşmelerinde önemli uyuşmazlıkların çıkmasına yol açacaktır. Sermaye çevreleri bu konuda ne kader ısrarlı olurlarsa olsunlar, işçiler, insanca yaşamak için verdikleri mücadeledeki kararlılıktan gerilemiyeceklerdi.

17 Eylül'den İtibaren

Günlük Çıkıyoruz

Gazetemiz GERÇEK 17 Eylül 1979 tarihinden itibaren günlük olarak çıkmaya başlayacak.

Gerçek Gazetesi, 100'ü aşkın sayısıyla ve haftalık bir ajitasyon yayını olarak önemli bir görevi yerine getirdi. Onbinlerce işçi ve emekçi, Gerçek Gazetesi'ni çalışma hayatında değerli bir destek, güvenilir bir yoldaş olarak gördü ve kıymet biçti.

Ancak her şeye rağmen haftalık bir gazetenin gördüğü hizmetin sınırlarını aşmak görevimizdir. Sosyalist politik mücadelemizin ajitasyonunu emekçi kitlelere zamanında iletmek ve siyasal gerçekleri en geniş yığınlara anlatabilmek için, günlük çıkan bir gazete çok daha elverişli bir araçtır.

Gerçek Gazetesi *günlük olarak* yayınlanmaya hazırlanırken görevinin ağırlığını ve taşıdığı sorumluluğun boyutunu da bilmektedir. Çünkü, yeni girdiği bu alanda çok daha değişik faktörler rol oynamaktadır. Özellikle günümüz ekonomik ve siyasal koşullarında Gerçek gibi bir günlük gazete daha büyük zorlukların üstesinden gelmek, maddi ve manevi engeleri aşmak zorunda kalacaktır.

GERÇEK günlük yaşamına geçerken sadece zorlukları tespit etmekle yetinmiyor. Bunları aşmanın yöntem ve araçlarını da biliyor. Ve kuşkusuz çarelerin başında, *okuyucu* dediğimiz; her zaman son sözü söyleme hakkına sahip olan dinamik gelmektedir. Eğer Günlük Gerçeğin yayın dünyamızda, emekçi sınıf politikalarını yaygınlaştırmak, faşizme karşı demokrasi güçlerinin sesini yükseltmek, kitlelerin politik eğitiminde rol oynamak ve nihayet yaşamak gibi bir iddiası olacaksa bu, okuyucu kitlesinin iddiası olacaktır.

Önümüzde seçimler var. Faşizmin azıttığı, egemen milliyetçiliğin şiddetlendirildiği bir ortamda, kitlelerin politik dikkatleri şu anda seçimlere yoğunlaşmıştır. Gazetemiz bu seçimlerin demokrasi güçleri açısından taşıdığı öneme defalarca değindi. Günlük GERÇEK, işçi sınıfı siyasetinin bu dönemde ajitasyon ve bakış açısını yoğunlaştırmaya hizmet edecektir. Bu görevimizi, işçilerin ve tüm emekçilerin sesi olarak omuzluyoruz.

Günlük Gerçek, işte bu sınırlı perspektifin daha da genişletilip sürekli kılınması için mücadele edecek. Buna tüm demokrasi güçlerinin ihtiyacı var. Günlük basın alanında, Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin gereksinmeleri bakımından Günlük GERÇEK, bu yolda atılmış bir *ilk* adım olabilmelidir.

17 Eylül'de yeniden buluşmak üzere hoşça kalın.

HAFTALIK GERÇEK GAZETESİ

Yanödeme Katsayı Artışı Beklenenin Çok Altında

- Demokratik Kuruluşlar Yetersiz Artışa Tepki Gösterdiler.
- TSİP: Çözüm, Grevli Toplu Sözleşmeli Sendika Hakkının Alınmasındadır.

Hükümetin memurlara verilen yan ödemede yapması beklenen katsayı artışı son derece yetersiz bir düzeyde kaldı. Fiyatların hızlı yükselişi karşısında yan ödeme katsayısı 4'ten 6'ya çıkartılmıştır. Bu durum yoğun tepkilere yol açmıştır. Memurlar, «asansörle yükselen fiyatlar karşısında katsayının merdiven basamaklarıyla tırmanmasını» gülünç bulmuşlardır.

Konuyla ilgili olarak partisinin Gümüşhacıköy ilçe kongresinde bir açıklama yapan TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan şunları söylemiştir: «Memur yan ödeme katsayısının 4'ten 6'ya çıkartılması memurlarla alay etmekten başka bir anlam taşımaz. Memurlara göstermelik zam değil, grevli toplu sözleşmeli sendikal hak verilmelidir.» Daha sonra TSİP'in başından beri memurların sendikal haklarının ısrarlı savunucusu olduğunu belirten Gürcan, çözümün bu hakkın elde edilmesinde yattığını vurgulamıştır.

Öte yandan demokratik kitle örgütleri de yaptıkları açıklamalarda, katsayı artışının son derece yetersiz kaldığına değinmişlerdir.

TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk, «yapılan artışları bize ödemek yerine kira, bakkal, kasap giderlerimizi ödeyin» demiştir. «Bizlere giderlerimizin yarısını bile karşılamayan bir para veriyorsunuz. Adını ne koyarsanız koyun, isterseniz yalnız ücret deyin, ister, ücret artı yan ödeme deyin, ister tazminat deyin, farketmez. Bizleri ilgilendiren adı değil, toplu ve net olarak kamu çalışmalarının eline geçen ücretin asgari geçim giderlerini karşılayıp karşılamadığıdır. Gerçek çözümün grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakları almakla sağlanabileceğini biliyoruz.»

TÜM-DER Genel Başkanı Nizamettin Barış ise, «bu artışla net olarak her memurun eline 140 lira geçecek» demiştir. N. Barış, sendikal hakların alınmasına da işaret etmiş, yeterli bir artışın sağlanması için de basın ve hükümetin soruna yeniden eğilmesini istemiştir.

DENET-FE Genel Başkanı ve Genel Sekreterinin yaptıkları ortak açıklamada ise, bu yetersiz artıştan sonra denetim elemanlarının sorunlarına çözüm getirilmediği, bu durumun böyle sürmesi halinde topluca görevi bırakacakları belirtilmiştir.

Seçim propagandalarında emekten yana bir tavır içinde olduklarını belirten hükümet yetkililerinin uygulamada hiç de böyle olmadıklarını bu olay bir kez daha göstermiştir. Bir süre önce tekelci sermayenin has men subu Sakıp Sabancı, İMF'den sağlanacak yardımın memur maaşları için ziyan edilmemesini öğütlüyordu. Hükümet, son tavrıyla bu öğüdü tuttuğunu ve gerçekte emekten değil, sermayeden yana olduğunu açıkça ortaya koymuştur.

Halkevlerine Yapılan Baskı Anti-Demokratiktir

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı bir bildiri yayınlayarak Halkevlerinin «amaçları dışına çıktığını» belirtti ve bu nedenle bazı şubelerinin kapatıldığını açıkladı.

Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız, sıkıyönetimin halkevleri üzerindeki baskılarını kınamış ve bu uygulamaların demokrasi düşmanlarının cesaretini artırdığını söylemiştir. Ahmet Yıldız açıklamasında, Halkevlerinin, tüzüğünden doğan siyasi çalışma hakkı olduğunu da belirtmiştir.

Bilindiği gibi, halkevleri, Bakanlar Kurulu kararıyla **kamu yararına derneklerden** kabul edilmektedir. Gerçekten de halkevleri önemli kültürel hizmetlerde bulunmuştur. Kültür hayatımızın demokratikleşmesinden korkanlar, halkevlerinin bu hizmetlerinden rahatsız olmuşlardır.

1 Mayıs'ın İşçi Bayramı Olduğu Toplu Sözleşmeye Geçirildi

DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası, Gripin fabrikası işvereni ile imzalanan toplu sözleşmeye «1 Mayıs»ın işçi bayramı olarak yer almasını sağlamıştır. Sendikadan yapılan açıklamaya göre, işçilere önemli ekonomik ve sosyal haklar getiren toplu sözleşmede, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğuna ilişkin bir madde de yer almıştır.

16 Haziran'ın da işçi eylem günü olarak kabul edildiği toplu sözleşme, 1 Mayıs ve 16 Haziran günlerinin yasallaşmasında işçi sınıfının kararlılığının somut ifadesi olmuştur.

DİSK'e bağlı tüm sendikaların bu konuda gereken ısrarı göstermeleri ve bu önemli günlerin yasallaşmasını sağlamaları konusunda, Petkim-İş'in bu adımı önemlidir.

TÖB-DER: Grevli Toplu Sözleşmeli Sendika Hakkımızı Alacağız

- **TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulunca 9. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Yapılan Açıklamada Demokratik Kuruluşlara Yapılan Baskılar Kınandı**

TÖB-DER Merkez Yürütme Kurulu, örgütlerinin 9. kuruluş yıldönümünde basına bir açıklama yaparak, yeni mücadele yılında grevli toplu sözleşmeli sendikal haklar için yoğun çaba gösterileceğini belirtti. Açıklamada özetle şöyle denilmiştir:

«TÖB-DER, binlerce yurtsever ve TÖS üyesinin zindanlarda ve işkence altında bulunduğu bir sırada, 12 Mart faşizmine karşı insan haklarını savunmak için oluşturuldu. Karşılaştıkları baskılara boyun eğmeyen öğretmenler, bugün de baskı altındadırlar. Egemen sınıflar, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ilerici, devrimci ve yurtsever güçlere saldırıyor. Var olan kısıtlı demokratik hak ve özgürlükler adım adım yok edilmek isteniyor. Sıkıyönetimin ilânından beri örgütümüz kapatılmak amacıyla arandı, mahkemelere verildi. Birçok kardeş demokratik örgüt kapatıldı. Tekelci burjuvazinin sömürüyü daha rahat ve katmerlice sürdürebileceği işkence ve zulüm dönemine doğru ülke adım adım sürüklenmek isteniyor.»

9 yıl önce kısıtlı olarak var olan sendika hakkının da gaspedildiği belirtilen açıklamada daha sonra şu düşünceler yer almıştır: «Burjuvaziye karşı pazarlık gücüne erişmediğimiz, grev silâhına kavuşmadığımız sürece, ileri haklar koparabilmemiz mümkün olmayacaktır. Ancak grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı mücadelemiz kahırlı bir mücadeledir. Burjuvazi bu hakkımızı bize sunmayacaktır. Onu biz söke söke alacağız. Kuruluş yıldönümümüz, atılgan, cesur ve kitlesel bir mücadeleye başlangıç günü olsun!»

Öte yandan İstanbul merkez ve ilçe TÖB-DER şubeleri, yaptıkları ortak açıklamada Milli Eğitim Müdürü Hızır Ekşi'yi eleştirmişlerdir. 10 şubenin ortak basın toplantısında konuşan Kadıköy Şube Başkanı, özetle şunları söylemiştir:

«CHP ağırlıklı yönetim, emekçi halk kitlelerini daha büyük baskı ve sömürüyle karşı karşıya bırakmıştır. Bu politikanın somut örneklerini eğitim alanında da yaşamaktayız. **Sağa da sola da karşıyız** diyerek gerçekte faşist güçlere teslim olan Bakanlık politikası, Milli Eğitim Müdürlüğüne de yansımaktadır. Sayın Hızır Ekşi, demokrat nitelikli yöneticileri pasif görevlere alarak, yerlerine MC döneminin yöneticilerini atamaktadır. Böylece sayın Ekşi, MC döneminin kadrolarıyla fiilen koalisyon kurmuş olmaktadır.»

Gümüşhacıköy'de Faşist Saldırı

- **CHP Gençlik Kolları Yönetimindeki Dev-Sol'cular Oyuna Geliyor.**
- **Polis, Faşistlerin Saldırısını Bahane Ederek İlericilerin Evlerini Aradı.**

Faşist saldırıların demokrasi güçleri karşısında gerilemekte olduğu Gümüşhacıköy'de, geçtiğimiz günlerde faşistlerin bir saldırısı daha göğüslendi. Aslında kendi küçük bölgelerine çekilmiş ve gerilemiş olan faşistlerin mahallesinde Açılış Töreni düzenleyen CHP Gençlik Kolları, olay yaratıcı bir tavır içinde olmuştur. Çıkan olaydan sonra da polis ve jandarma, ilçede terör estirmiş, evleri aramış, yasal toplantılar dahi engellenmiştir.

CHP Gençlik Kollarında görev alan Dev-Yol'cular, açış töreni için özellikle faşistlerin etkin bulunduğu bölgeyi seçmişlerdir. Bunu fırsat bilen faşistler saldırıya geçmişler, daha sonra polis ve jandarma da devrimcilere ve ilericilere saldırmışlardır. Çatışma sırasında bir polis tabancayla yaralanmıştır.

Çatışmayı demokrat bir mahalle olan Artıkabat'a taşıran faşistler, burada gerekli dersi almışlar, mahalle halkı polisleri taşlamış ve bir polis arabası tahrip edilmiştir.

Dev-Yol'cular, açış törenini SGB'nin düzenlediği toplantının birkaç saat öncesine getirmekle, gerçekte ilericilerin bu toplantıya katılmasını ölemek istemişlerdir. Öte yandan, faşistler de günlerdir bu toplantının yapılmasını engellemeye çalışıyorlardı. Bunun için İçişleri Bakanlığına dilekçe dahi gönderdiler. Ancak «Bayram Darçın'ı Anma Toplantısı» için gerekli izin alındı.

Buna rağmen CHP Gençlik Kolları toplantısında çıkan olayı bahane eden polis, devrimci-Demokrat ve sosyalistlerin evlerini aramış, evlerde bulduklarını tutuklamıştır.

Daha sonra ilçede sokağa çıkma yasağı konmuş ve SGB'nin toplantısı sakıncalı bulunarak yasaklanmıştır.

Böylece faşistler SGB toplantısını engelleyememiş, ama maceracı tavırları yüzünden, onların yapamadığını

CHP Gençlik Kollarında çalışan Dev-Yol'cular yapmışlar, onlara hizmet etmişlerdir. Faşistlerin yoğun olduğu bir yörede prokavasyona açık bir toplantının sadece bunu düzenleyenlere değil, tüm ilericilere ve sosyalistlere zarar getirdiği de bir kez daha görülmüştür. Nitekim Dev-Yolcular daha önce pek çok kez, «ne yapıp edeceğiz, ama size bu toplantıyı yaptırmayacağız» demişlerdir. Haklı olarak sormak gerekiyor: Amacınız sosyalizme karşı mı mücadele vermektir, faşizme karşı mı? Bunu açıkça belirleyin de, demokrasi güçlerinin kimler olduğu bilinsin!.

RÖPORTAJ

Bir Lokma Ekmek Uğruna

Tan Alacasından Geceyarısına

Gümüşhacıköy tütün emekçileri, ekmeğin fırında piştiği sıcaklığa aldırmadan, tütün tarlalarında kan ter içinde çalışıyorlar. Kızgın toprak, çıplak ayaklarını kavuruyor. Günün yorgunluğunu henüz üzerlerinden atamadan, sabah ezanı okunurken tarlanın yolunu tutuyor, tütün emekçisi. Tan alacasında tütün kırmaya başlayan 14 yaşındaki çocuklar, iliklerine işleyen çiğli serinliğe omuz silkiyorlar. Bu çalışma, soluk almamacasına geceyarısına kadar sürüyor. Ve bu süre içinde kursaklarından aşağı doğru dürüst yiyecek geçmiyor. Çalışırken yedikleri bir lokma ekmektir. Kışın yedikleri gene o. Zaten tarlada yenen ekmek zehir gibidir. Çünkü elleri tütün çirkiyle doludur. Çileli iştir tütün, zor iştir, zor!

İşte tütün emekçisinin macerası...

Sabahın dördü.. Her taraf karanlık. Yeşil tütünlerin arasında tezeklere basa basa, karanlıkta düşmemek için kendimi zorluyor, yürürken yalpalıyorum. Yapraklara düşen çiğ, pantalonumun paçasını ıslatmış, ayaklarımdan yukarı bir üşüme geçiriyorum. Karşıda bir lüksün yandığını gördüm. Yaşlıca bir kadın ve üç kızcağız tütün kırıyorlar.

GERÇEK — Kolay gelsin teyze!

— Sağol, hoş geldin, sefa getirdin oğul!

GERÇEK — Gazeteden geliyorum, biraz halleşelim teyze. Adınızı söyler misiniz?

— İyi olur oğul. Kezban.

GERÇEK — Birlikte çalıştığınız kızlar aileden mi, yoksa gündelikçi mi?

— Benim kızlarım. Ne yapalım, birlikte tütün kırıyoruz işte.

GERÇEK — Tütün hasadı zor mu olur?

— Aman oğul, zor ki ne zor! Bu zehirin sadece kırması yok ki! Önce kemreyle ekeceksin, her sabah sulayacaksın. Yağmur yaşı fidenin üzerini açar. Onu kapatmaya uğraşırsın. Hemi de tam iki ay uğraşırsın.. Bu, sadece fidenin büyümesine harcanan emek. Daha sonra sabahtan akşama kadar haziran sıcağında tütün dikeriz. O günler bir de su akmazlık ederse, milletin rezilliğini o zaman gör asıl sen. Bütün bunlar yetmezmiş gibi yağmur da yağmaz bazan. Tütün büyümez, sulamak gerekir. Su vermezler, verilirse sıra sana gelmez.. Çile çok.

GERÇEK — Görüyorum ki tütün epeyce büyümüş. Artık kırıyorsunuz. Tütün bu hale ne kadar zamanda geldi?

— Evladım, ben ayları neyi anlamam. Bu zıkkıma baharın başladık, aha işte yazın ortasındayız. Sen hesapla gayri.

GERÇEK — Daha ne kadar sürebilir?

— İşin içinde kırmak, dizmek, kurutmak, tüğül yapmak, denklemek ve tekele teslim de var. Yani işimiz daha uzun.

GERÇEK — Çok masrafınız oluyor mu?

— Hiç sorma oğul. Tarlaya tohum saçarcasına para saçıyoruz. Bu yıl fidemiz olmadı. Beş evlek fide aldık, 3000 lira ödedik. Daha önce de fide yetiştirmek için 1000 lira harcamıştık. Bu tütünün sadece fidesi bize 4 bine mal oldu. Tarla kendimizin değil, icarla tuttuk. 6 bin lira icar için, 2 bin lira tarla sürmeye, bin lira da dikmede harcadık. Dikerken günlükçü tutmadan olmuyor. Hortum alırız, su koymak için bidon, dilgeç ve süzek için bir sürü para harcanır. Günlükçülerin boğazını da biz doyururuz. Harca harca bitmiyor. İşte böyle büyür tütün. Bir de bit, hastalık olur ki, işin o yanını ne sen sor, ne ben söyliyeyim. Bu kadarını yazsan yeter de artar bile.

Yürüyor ve daha ilerde başkalarıyla konuşuyorum.

GERÇEK — Gazeteden geliyorum, kendinizi tanıtır mısınız?

— Durmuş Pekkaya.

GERÇEK — Geçiminiz tütünden midir?

— Öyledir kardaş, tütünden başka bir geçimimiz yoktur.

GERÇEK — Kaç senedir tütün üretiyorsunuz?

— Onsekiz senedir.

GERÇEK — Ziraat Bankasının verdiği avans için ne diyorsunuz?

— Ne diyeyim, yeterli değil, şartları iyi değil. Tütün üreticisine avansın faizsiz verilmesi gerekmez mi hem?

GERÇEK — Yılda ortalama ne kazanıyorsunuz?

— Kırk elli bin lira anca.

GERÇEK — Kaç kişi çalışırsınız?

— Ailemiz beş kişiliktir. Dördümüz çalışırız. Kazandığımız parayla da geçinemiyoruz elbette.

GERÇEK — Tarla kira mı kendinizin mi?

— Bir yıl icarla işliyoruz, bir yıl da kendi tarlamızı.

GERÇEK — Taban fiyatları için ne diyorsunuz?

— Emeğimizi korutmuyor Önümüzdeki yıl tütün baş fiyatı en az yüz lira olmalı ki bir şeye benzesin. Ama bunu derken fiyatların olduğu gibi kalacağını düşünüyorum. Fiyat artışları bu hızla ürerse, 100 lira da son derece yetersiz kalır.

GERÇEK — Hayat pahalılığının azalacağından umudunuz yok yani?

— Yok kardaşım ne gezer? Bizi düşünen yok. Açız aç.. Burda bir kooperatif var, şu sıra o da tütün alamıyor. Yeni kuruldu. Bu gidişle tütünlerimizi yine ucuza kapatacaklar. Halimiz de sürgit böyle kalacak. Ne olacak bilemiyoruz. Ama bu gidiş bize birşey kazandırmayacak. Yani böyle sürüp gitmemeli. Bakalım, iyi günler ilerde, deyip geçiyoruz şimdilik.

Orman Ürünleri Entegre Tesisleri Engelleniyor

Orman Bakanlığı tarafından Samsun'un Kavak ilçesine bağlı Asarcık bucağında kurulacak entegre tesisleri engellenmek isteniyor.

Bir süre önce Asarcık'ta fabrika kurulacağı haberi, Cumhuriyet döneminden beri devlet yatırımı girmeyen bu yöre halkını, biraz olsun umutlandırmıştı.

Ne var ki, bu umutla birlikte egemen güçlerin engelleme çabaları da boy gösterdi. Asarcık köylülerinin anlattıklarına göre, Orman Bakanlığınca yapılan etüdlere göre, fabrikanın kuruluş yeri olarak Asarcık ya da Koşaca köyü saptanmış. Fakat Kavak ilçe merkezinde ve CHP yönetimi üzerinde etkin olan birtakım yerel politikacılar ve fabrika sahipleri bu tesisin Kavak ilçe merkezine kurulması yolunda çalışmalara başlamışlar. Bu girişim, köylülere göre bir aldatmacadır. Ve fabrikanın Kavak ilçesi sınırları içine kurulmasını engellemek için uydurulan bir kılıftır. Çünkü, gerek hammaddeye uzak oluşu, gerekse başka etkenler, böyle bir tesisin Kavak ilçe merkezine kurulmasını engellemektedir. Böyle olunca da entegre tesislerinin Kavak ilçe merkezine kurulmasında diretmek ve bunun için siyasal «ağırlığını koyma» tavrı, aslında engelleme yapmaktan başka bir anlama gelmez.

Bunu yapanların da belirli kişiler olduğunu söylüyor köylüler. Bunlar Kavak ilçe merkezindeki fabrikatörlerden başkası değildir. CHP içindeki etkinliklerini ve «adamlarını» kullanarak, bu tesislerin Asarcık'a kurulmasını engellemeye çalışıyorlar. Nedeni de uzun vadeli bir kuşku.

Bir kamu kuruluşu olacak tesislerde gelişecek sendikal hareketin kendi fabrikalarına sıçramasından ve boğaz tokluğuna çalıştıkları bilinçsiz işçileri daha fazla sömüremiyeceklerinden korkuyorlar. Aynı kişilerin kireç ocaklarında ve tuğla fabrikalarında Keramik-İş'in örgütlenme çabalarına karşı gösterdikleri tepki, bu yorumu doğrulamaktadır.

SİNEMA

SİNEMADAKİ YÜZKARASI SANSÜR YÜZÜNDEN

Antalya Film Şenliği Ertelendi

Sinemada yıllardır sürdürülmekte olan sansür, yüzkarası sonuçlar yaratmaya devam etmektedir. Yerli filmciliğimizin gelişmesindeki en büyük engel, yıllardan beri olduğu gibi, sansürün kaldırılacağı vaadinde bulunan CHP hükümeti döneminde de sansürden gelmektedir.

Her yıl düzenlemekte olan Antalya Film Şenliği'ne bu yıl 12 film katılmış, ancak üç filmin gösterilmesi sansür nedeniyle engellenmiştir. Sansürün hışmına uğrayan «Yolcular-Demiryolu-Yusuf ile Kenan» adlı üç filmin yarışmaya katılamaması karşısında ilk tepki, şenliğin yürütme kurulu ile seçici kuruldan gelmiştir.

Seçici Kurul, bir bildiriyle görüşlerini şöyle belirtmiştir: «Türk sineması üzerinde yıllardan beri gerici bir tutumla baskı yapan sansür uygulaması, yalnızca sinema sanatına karşı çağ gerisi bir davranışı değil, ülkenin ekonomik, siyasal ve kültürel bunalımdan çıkmasını da engelleyici bir anlayışı temsil etmektedir. Sansür uygulaması, şenliğin sinema gelişimindeki özendirici katkısını da engellemektedir. Bizler kültür, sanat, bilim ve düşünce ürünlerinin yaratılma ve topluma sunulmasında her türlü sansüre karşıyız. Bu nedenle yapıtları değerlendirmeme ve sansür işlemlerini kınama kararı aldık. Anayasanın 21. maddesine aykırı olan ve hiçbir olumlu hüküm taşımayan sansür tüzüğünün yürürlükten kaldırılması için kamuoyunu dayanışmaya, birliğe ve mücadeleye çağırmayı görev sayıyoruz.»

Şenlik Yürütme Kurulu da bu tavrı olumlu bularak, sanatın özgürce gelişimini engelleyen sansürü kınamış ve yarışmanın ertelenmesini kararlaştırmıştır. Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı Aziz Nesin de Başbakan Ecevit ve Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı'ya birer telgraf çekerek olayı kınamış, sansür yönetmeliğinin değiştirilmesini istemiştir.

Yıllardır yapılan Antalya Film Şenliğinin bu yıl yapılamayışı, sansür tüzüğünün kaldırılması gereğini kesinlikle dayatmıştır. Şiddet ve seks kışkırtıcısı filmlerin serbestçe gösterilmesine rağmen, yerli sinemamıza atılım getiren filmlerin yasaklanması, yalnızca sanata vurulan bir darbe olmaktan ötede bir amaç taşımaktadır. Burjuvazi, sanatın ve özellikle etkin bir sanat dalı olan sinemanın toplumsal sorunları değerlendirme çabasını engelleme amacındadır. İşin ilginç yanı, bu gerici uygulamaya son vereceğini söyleyen Kışlalı'nın sansür engelini aşma yönünde ısrarlı bir çabaya hâlâ girişmemiş olmasıdır. CHP hükümetinin siyasi ve ekonomik sorunlar karşısındaki basiretsiz tutumu, sanat ve kültür çalışmalarında da kendisini göstermektedir.

Tarsus'ta Faşist Üs

Tarsus'ta ulaşım hizmetlerinin ve yoksul köylülüğün kentle olan ilişkisinin sağlandığı merkezi bölge Makam camii civarında faşistler karargâh kurmuş bulunuyorlar. Tarsus'ta belediye CHP'dedir ve faşistlerin meskên tuttukları yerler belediyeye aittir. Makam camii yanındaki kahve faşistlerin konakladığı, ilericilere, demokrat, sosyalist kişilere saldırıların düzenlendiği bir yer olarak kullanılmaktadır. Çevredeki işyerlerinden faşistler zor yoluyla para topluyor. Tüm bunlar emniyetin, kaymakamlığın, CHP ilçe yönetiminin bilgisindedir. Hükümetin, idarenin bunları bilmesine karşın, faşizme karşı takındığı basiretsiz tutumundan kaynaklanan vurdum duymazlığı vatandaşın gerekli mercilere şikâyet edebilme cesaretini kırıyor. Bugüne kadar olduğu gibi, bugünden sonra da faşist saldırganlara karşı hükümetin, emniyet güçlerinin kendisini koruyamayacağı inancını koruyor. Bugün AP'li esnaflar bile zorla haraç verenler arasındadır ve durumdan büyük ölçüde tedirgindirler.

İşine giden işçiyi, köyüne giden köylüyü, otobüs terminaline giden yolcuyu elinde demokrat gazete taşıyan insanları, TÖB-DER'li olduğu bilinen öğretmenleri, aydın memurları, son hafta da iki SGB üyesinin yollarını keserek saldırıyor, fakat bu konuda gerekli duyarlılık gösterilmediği gibi hiç bir önlem de alınmıyor. Oysa aynı merciler sudan sebepler bahane ederek demokrat nitelikli çevre ve yerlerde büyük operasyonlar düzenleyebilmekte ve onlarca kişiyi içeri alabilmektedir.

Gülbirlikte Neler oluyor?

Gülbirlik göller bölgesinde yetişen gül, elma ve haşhaş gibi ürünleri üreticiden alarak onları pazarlayan bir kuruluştur. MC döneminde bu birlik bir çiftlik gibi kullanılmıştı. Bu kuruluşun yöneticilerini «üreticiler» değil, hükümetler seçiyor. Ve üreticilerin talepleri, istekleri bu kuruluşlara yansımamaktadır. Özellikle programında ve toplantılarında «Demokratik Kooperatifçilik» lafını hiç eksik etmeyen CHP'nin bu konuda ne kadar samimi olduğunu bu uygulama açıkça gösteriyor.

Böylesi kuruluşlarda üreticilerin denetlemesi ortadan kaldırılınca yöneticiler orayı bir çiftlik gibi kullanmaktadırlar. Nitekim, Gülbirlik yöneticilerinden bir elma ve haşhaş ürününe pazar bulma gayesi ile Avrupaya gitmiş ve bu kişi Avrupada adeta tatil yapmıştır. Bu kişiye verilen paranın miktarı ise belli değildir.

Ayrıca üreticiden elma alınırken vaat edilen 10 TL baş fiatı çok görüp, 7,5 TL verdiler. 2,5 TL'yi hâlâ daha üreticilere vermediler.

Okurlardan

BİZLER Bayramiç ilçesine bağlı Alakeçi köyü emekçileriyiz. Köyümüz öğretmeni ve köyümüz halkının yoğun çalışmaları ve bütün engellemelere rağmen 1977 yılında «Ormanköyünü kalkındırma kooperatifi»ni kurduk.

Köyümüz sınırları içindeki tüm ormanları işletme hakkı kooperatifimizin idaresi altına alınmıştır. Üyelerimiz tüm orman ürünlerini işleyip, satışa hazır duruma getirip, orman idaresine teslim etmektedirler. Ne var ki orman işçileri her türlü sosyal güvenceden yoksun, her an yaralanma veya ölümle bitebilecek olayların olduğu ağır ve zor şartlar altında çalışmaktadırlar.

Orman işçilerimiz sigorta istemekte ve haklarını almak için devrimci bir sendikaya üye olmak istemektedirler. Bu çalışmalarımızda çevredeki ilericilerden ve sosyalistlerden yardım beklemekteyiz.

CHP ağırlıklı hükümetten bazı olumlu adımlar bekledik. Ne var ki olmadı.

Hazırladığımız nakliyat, pazarlama ve orman ürünlerini değerlendirme projesi, bürokratik engeller yüzünden 6 aydır beklemektedir. Üyeler olarak paylarımızı 4 bin liraya çıkardık. Bu para bize göre çok. Fakat piyasaya göre kıymeti yok. Bu durumda biz yine bir avuç parababası sömürücünün elinden kurtulamayız.

Boş laf değil, somut ve kalıcı çalışmalarla kooperatifçiliğin teşvik edilmesini istiyoruz.

Biz köy emekçileri, şimdiye kadar bizi sürü olarak, oy deposu olarak görenlere, karnımız açken bize efendi diyenlere, günü geldiğinde öyle olmadığımız göstereceğiz.

Gerçek gazetesinin koooperatiflerin ve orman işçilerinin sorunlarına daha fazla eğileceği umuduyla, okuyucalarına dostça selamlar.

Yaşasın tüm çalışan halkımızın sömürüye karşı verdiği mücadele!

Alakeçi Orman Kooperatifi üyeleri adına
Mustafa Yanmaz

Sosyalist Sistem Bağlantısızların Doğal Yandaşıdır

● Küba'nın Başkenti Havana'da Yapılan Bağlantısızlar Konferansına 96 Ülke Katıldı

Bağlantısız Ülkeler Konferansının 6.'sı Küba'nın başkenti Havana'da yapıldı. Her konferans hareketin güçlenip gelişmesine, etkinliğinin artmasına tanıklık ediyor. Bugün bağlantısızlar hareketine üye ülkelerin sayısı 96'yı bulmuş durumda. Hareketin ana ilkelerini şöyle sıralamak mümkün:

● Sömürgeciliğin tasfiyesi, kurtuluş mücadelesi veren halklarla dayanışma,

● Gelişkin kapitalist ülkelerle, sömürülen genç ülkeler arasında gittikçe derinleşen uçurumun yeni bir ekonomik düzen kurulmasıyla giderilmesi,

● Emperyalist sömürüyü kaldırarak, genç ülkelerin kendi doğal kaynaklarına tam anlamıyla sahip olması,

● Emperyalizmin karşı saldırılarının engellenmesi, gerçek bağımsızlık, silahsızlanma, uluslararasında işbirliğinin geliştirilmesi ve dünya barışı için mücadele,

Görüldüğü gibi bağlantısızlar hareketinin uğrunda mücadele ettiği hedefler sosyalist sistem tarafından ısrarla ulaşılmak istenen tüm insanlığın ortak hedefleridir. Bu hedefler doğal olarak Bağlantısızlar hareketini emperyalizmin karşısına dikmekte, onu sosyalist sistemle kader birliğine, ittifaka yöneltmektedir. Ancak bağlantısızlık hareketi homojen bir hareket değildir. Resmen bir askeri pakta bağlı olmamakla birlikte emperyalizmle kader birliği eden ülkeler de konferansta yer almakta ve uğrunda mücadele edilen hedeflerin içini boşaltmaya gayret etmektedirler. Örneğin artık konferans üyeliği tartışılmakta olan Mısır bunlardan birisidir. Ancak bu ülkeler Bağlantısızlık hareketi içinde giderek tecrit olmaktadırlar. Bu nokta Konferans öncesinde Bakanlar düzeyinde yapılan bir toplantıda da dile getirilmiştir. Geçen dönem Bağlantısızlık hareketinin Dönem Başkanlığını yapan Sri Lanka Dışişleri Bakanı son üç yılın bağlantısızlık hareketi için en zor yıllar olduğunu, üye ülkelerin sayısındaki büyük artışın bu ülkeler arasındaki farklılıklar gözönüne alındığında birliği korumanın hayli zorlaştırdığını belirtmiştir. Sri Lanka Dışişleri Bakanı sözlerine hareketin ilerici değişikliklere uğradığını da eklemiştir.

Gerçekten de emperyalizmle işbirliği içinde bulunan ülkeler Bağlantısızlık hareketini baltalamaya çalışıyorlar. Üye ülkelerin büyük çoğunluğunun sempati ile baktığı Filistin Hareketi'ne düşmanca bir tutum içinde bulunan Mısır'ın üyeliğinin bu konferansta tartışılması bunun kanıtıdır. Ancak bağlantısız ülkeler hareketin bölünmemesine itina gösterdiklerinden bazı ülkelerin üyelikten çıkarılması gibi kararlarda dikkatli davranmayı yeğliyorlar. Emperyalizmle işbirliği içindeki ülkeler hareketi Sosyalist Sistemle, emperyalist sistem arasında tarafsız kalmaya zorlamaya çalışıyorlar. Hareketin temel ilkelerinden biri anti-sömürgeci olduğu halde genç Afrika ülkelerinden bazılarına anti-sömürgeci mücadelelerinde Küba'nın yoğun bir destek sağlamasına karşı çıkmaktan, bunu bir «dış müdahale» gibi göstermekten çekinmiyorlar.

Tam aksine emperyalizme, sömürü sistemine karşı mücadele etmek ve taraf olmak demektir. Bağlantısızlık hareketi emperyalizme karşı, sosyalist sistemle aynı taraftadır ve olmak zorundadır.

Konferansın yapıldığı salon

BAĞLANTISIZLAR TOPLANTISINA KATILMAYA YÜZÜ OLMAYINCA

Sedat İsrail'e gitti

Küba'nın başkenti Havana'da Bağlantısız Ülkeler Konferansı yapılıyor. Topluluğa üye 96 ülkenin hükümet veya devlet başkanları konferansa katılırken, Mısır Dışişleri bakanını göndermekle yetiniyor. Çünkü Enver Sedat'ın Havana'ya gitmeye yüzü yok. Enver Sedat yönetimindeki Mısır'ın İsrail'le uzlaşarak Filistin halkını çiğneyen bir barış anlaşması imzalanması konferansın baş konularından birini teşkil ediyor. Birçok ülke siyonizm ve emperyalizmle uzlaşmanın bir ülkeyi bağlantısız olma niteliğinden uzaklaştıracağını, bu yüzden de Mısır'ın topluluktan çıkarılması gerektiğini savunuyorlar. İşte Havana'da bir hoşnutsuzluk duvarı ile karşılanacağını bilen Sedat bu yüzden kendi yerine dışişleri bakanını buraya yolladı.

Ama kendisi de tam bir pervasızlıkla İsrail'in liman kenti Hayfa'ya gitti. Sedat adeta bağlantısız ülkeler konferansına nisbet yapıyor ve «siz istediğiniz kadar atıp tutun, ben size inat İsrail'e gidiyorum» diyor.

Yanında karısı, özel bir yatla Hayfa'ya giden Sedat, burada İsrail liderleriyle «Filistin sorununu konuşacakmış.»

Herhalde Filistin halkının ulusal haklarının üzerine nasıl sünger çekebileceklerini konuşacaklar.

Şili Halkı Başarıya Ulaşacak

4-11 Eylül Şili ile Dayanışma Haftası'dır.

11 Eylül 1973'de kanlı bir darbeyle Faşist Pinochet cuntanın işbaşına gelmesinden bu yana 6 yıl geçti. Allende başkanlığındaki Halkın Birliği hükümetinin halk güçlerinin desteğiyle işbaşına gelmesinin ardından CIA, Pentagon destekli uluslararası tekellerin, daha işbaşına geldiği ilk günden başlayarak emekçi halkın yaşama koşullarından hissedilir bir değişiklik sağlayan Allende yönetimini devirmek üzere komplolara giriştiler. Bu komplolar başkan Allende'nin katledilmesi ve Pinochet cuntasının yönetimi ele geçirmesi ile sonuçlanırken Şili halkı için kan, zulüm dolu karanlık günler başladı.

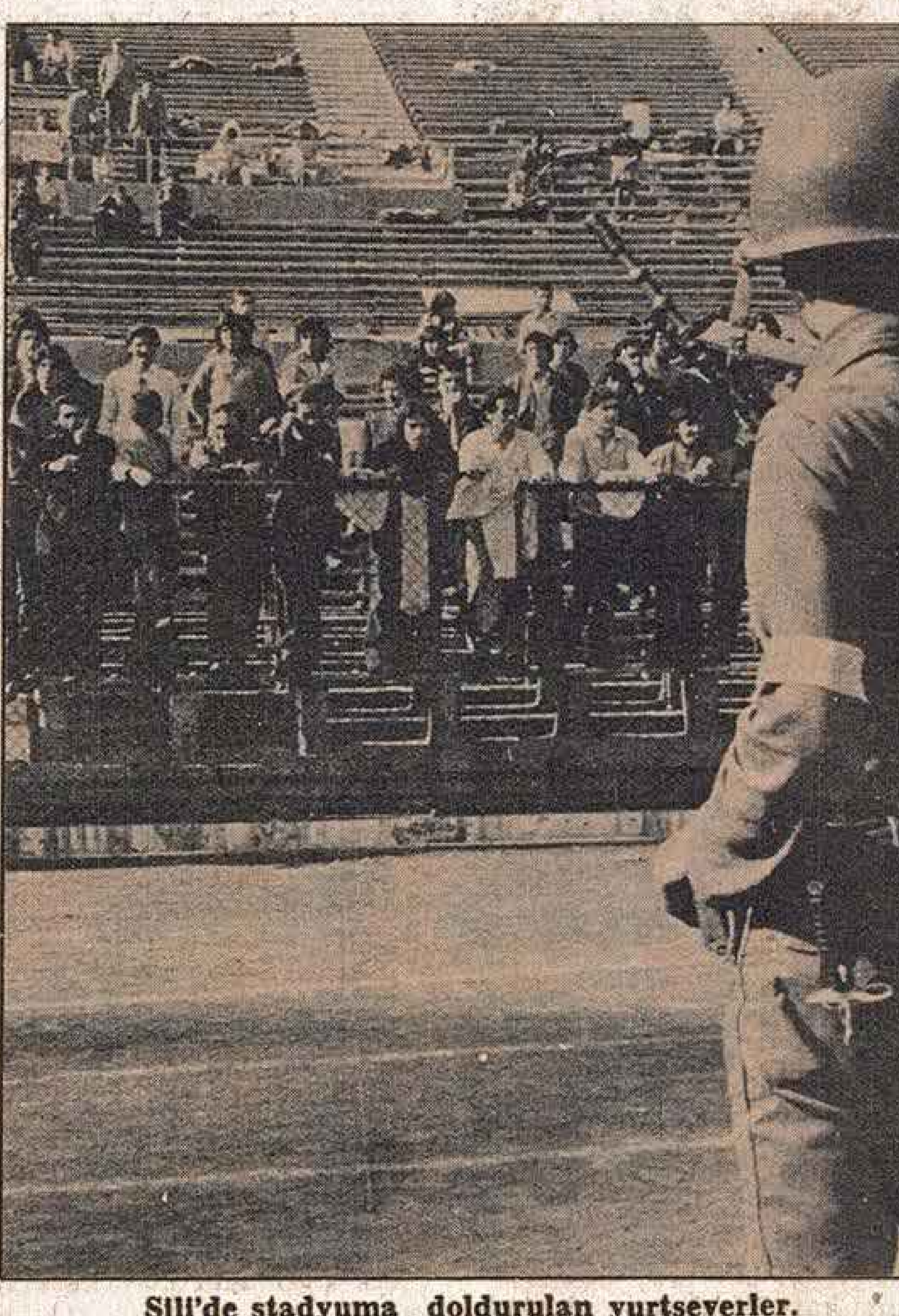

Şili'de stadyuma doldurulan yurtseverler.

Faşist Pinochet.

Faşist Pinochet cuntasının kanlı katliamları sürüyor. Yüzbinlerce Şili'li en insanlık dışı işkencelerden geçmiş durumda. Siyasi mahkumların sayısı ise artık bilinmiyor. Zaten artık insanlar tutuklanmıyor, ortadan kayboluyorlar. 1978'de tutuklu 8000 kadar ilericinin, demokratın, sosyalistin yanısıra, 2500 kadarının da «kaybolduğu» bildirilmekteydi.

Baskılar sürerken Şili halkının yaşama koşulları daha da ağırlaşmaktadır. Allende yönetiminin insancıllığının simgesi «her çocuğa süt»ten artık sözedilemiyor. Süt fiyatları cuntanın işbaşına gelmesinden bir yıl geçmeden yüzde 347 arttı. Halkın yüzde 40'ından fazlasının geliri fiyatların korkunç artışı karşısında yiyeceğe bile yetmeyen asgari ücretin dahi altında. Kısaca Şili'de yüzbinlerce insan aç. İşçilerin, emekçilerin ne denli sömürüldüğüne en açık bir örnek milli gelir dağılımında görülebilir. 1972'de Halk Birliği hükümeti sırasında işçiler milli gelirin yüzde 63'ünü alırken, darbeden hemen sonra 1974'de bu oran yüzde 38'e düşmüştür. Öte yandan mülk gelirleri, Allende yönetimi sırasında yüzde 37.1 iken, darbeden sonra 1974'de yüzde 62'ye yükselmiştir. Uluslararası tekeller diledikleri gibi at oynatırken, Allende zamanında millileştirilmiş olan işletmeler yeniden geri verilmiştir.

Öte yandan ekonomik bunalımı önlemek üzere devlet harcamalarında kısıtlamalar yapılmıştır. Orduya, güvenlik örgütlerine harcanan paralar artarken, devlet harcamalarından kısıtlama adı altında ulusal sağlık programı lâğvedilmiş, parasız öğrenim kaldırılmıştır. Okullardaki yemek ve kahvaltı programları da kaldırılmıştır.

Allende yönetiminin son yılında yüzde 3.2 olan işsizlik oranı şimdi yüzde 20'yi geçmektedir. Fiyat kontrolü yoktur. Tekellerin önüne zorluk çıkaran kamu görevlileri derhal işlerinden olmaktadırlar. Aileler kitap masraflarını karşılamaya zorlanmaktadırlar. 1973 öncesi yüzde 10'a indirilen okuma-yazma bilmeyenlerin oranı bugün hızla artmaktadır.

Ülke içinde faşist terör alabildiğine sürerken, Pinochet cuntası dünya barışı için de bir tehlike oluşturmaktadır. Pinochet cuntasının 2 yıl içinde silahlanma için harcadığı miktar 70 milyon dolara yakındır. Bu ülkede 20 yılı aşkın bir sürede silahlanmaya harcanan paradan 3 milyon dolar daha fazladır. «Ulusal güvenlik» gerekçesiyle silahlanma harcamalarını artıran Pinochet cuntası aynı zamanda «komünizme karşı savaş hali» ilan etmiştir. Bir yandan ülke içinde halk güçlerinin başkaldırması, diğer yandan Latin Amerika ülkelerindeki anti-emperyalist mücadelenin güçlenmesi hesaplanarak her iki halde de içinde «gerekli önlemler» alınmaktadır. Latin Amerika'daki gerici, faşist yönetimlerle işbirliği yaparak ve bu işbirliğini Pentagon'la bütünleştirerek Pinochet cuntası bir faşist eksen kurma peşindedir. Böylece komünizme karşı kıtasal savunma tamamlanacaktır!

Emperyalistlerin beslemesi ve maocu Çin yöneticilerinin desteği ile Pinochet cuntası dünya barışı için büyük bir tehlike, ülke halkı için vahşet kaynağıdır.

Şili halkının faşizme karşı kararlı mücadelesi sürmektedir. 1973'den bu yana sokaklarda kitle kıyımlarından en vahşi işkencelere uzanan zulüm, Şili halkının özgürlük mücadelesini durduramamıştır. Halk güçlerinin birliğinin sağlanması yolunda önemli adımların atıldığı Şili'de bir zamanlar cuntaya alkış tutan sağ Hristiyan demokratların bile ülkeden sürgün edilmesi üzerine bunlar bile rejime karşı çıkmaktadırlar.

Dünya halkları Şili halkının faşizme karşı verdiği mücadeleyle dayanışma içerisindedirler. Dünya Barış Konseyi tarafından Şili ile Dayanışma Haftası'nda dünya halkları Şili'deki anti-faşist mücadeleyle dayanışmalarını bir kere daha dile getirmektedirler. Şili halkının faşizme karşı mücadelesi mutlaka zafere ulaşacaktır.

EMPERYALİZMİN İKİYÜZLÜLÜĞÜ SÜRÜYOR

Young'ın Yerine Atandı

● ABD Birleşmiş Milletlerdeki Afrika Ülkelerinin Gözünü Boyayabileceğini Sanıyor.

Amerikan emperyalizminin örgütteki Afrika ülkelerini etkilemek amacıyla ve kendi ülkesindeki siyah seçmenlere hoşgörünmek kaygusuyla Birleşmiş Milletler Baş temsilciliğine atamış olduğu Andrew Young, bilindiği gibi ABD yönetimiyle ters düşen beyanlarıyla emperyalizmin başını ağrıtmaktaydı. Son olarak Young Filistin Temsilcisi Terzi ile görüştüğü gerekçesiyle koparılan fırtına dolayısıyla istifa etmek zorunda kalmıştı.

ABD yönetimi Young'un yerine yine bir zenci diplomat atadı. Donald McHenry adını taşıyan bu diplomatın «her kelimeyi dikkatli seçen ve konuşmasını tartarak yapan» bir kişiliği olduğunu Amerikan haber ajansları yazıyor. Yani Young'ın kelimeleri dikkatle seçmediği ve konuşmasını tartmadan yaptığı söylenmek isteniyor. McHenry'nin Young'dan bir başka farkı da zencilerin hakları için aktif eyleme şimdiye kadar hiç girmediği. Açıkçası o ülkesindeki beyaz egemenliğine ve onların uyguladığı ırkçı politikalara teslim olmuş bir kişi. Yani beyaz adamı «efendi» olarak kabullenmiş. Zaten ABD yönetimine de böyle biri lâzımdı. Hem Birleşmiş Milletlerdeki Afrika ülkelerine hoş görünmek, hem Amerika'daki siyah seçmeni tavlamak böylece yine mümkün olacak hesabı güdülüyor. Ama bu hesabın tutması mümkün değil. Çünkü Afrikalı diplomatlar Amerika'yı temsil eden kişinin rengine değil, söylediklerine bakacak kadar prensip sahibiler. Amerikalıların sandığı gibi «saf» değiller. Amerika neyi savunuyor? İşgal altındaki Namibiya'nın derhal boşaltılması için ırkçı Güney Afrika'yı sıkıştırıyor mu? Yoksa el altından ona silah yardımı mı yapıyor? Rodezya'da, Güney Afrika Cumhuriyetinde ırkçı egemenliğin tasfiyesi için çalışıyor mu, çalışmıyor mu? Amerikan emperyalizminin doğasına aykırıdır Afrika ülkelerinin memnunlukla karşılayacağı politikalar uygulamak. Çünkü emperyalizm tekelci kapitalizmin son aşamasıdır ve dünya pazarının sömürülmesi, hammadde kaynaklarının kontrol altında bulundurulması temeline dayanır. Dolayısıyla onun ezilen, sömürülen ulusların temsilcilerine hoşgörünmesi imkânsızdır. Emperyalizmi ancak ve ancak onun işbirlikçileri savunabilirler.

YOUNG GİDERAYAK İSRAİL'İ SUÇLADI:

"İsrail de tedhişçidir"

«İleri-geri konuştuğu» için görevinden istifa etmek zorunda bırakılan Young, bir dergiye verdiği demeçte «İsrail şu anda Filistin Kurtuluş Örgütü kadar tedhişçidir» dedi. Young şöyle devam ediyor: «Güney Lübnan'daki bombardımanları sırasında fosfor ve misket bombaları kullanmaları, İsrail'i bu ülkede tedhiş eylemlerine girişen Filistin'lilerle aynı konuma yerleştirmektedir.» 1967'den sonra İsrail'in ezilen değil, ezen bir görünüm aldığını söyleyen Young, Orta Doğu'da barış sağlanırken, İsrail'in varlığını sürdürmesi yanında Filistinlilerin istekleri ve haklarının da gözönüne alınması gerektiğini belirtti.

Bir Amerikan diplomatı için İsrail'in tedhişçi bir devlet olduğunun kabulü ileri bir noktadır. Ancak İsrail'i FKÖ ile kıyaslamak ve «FKÖ kadar tedhişçidir» demek büyük bir yanlıştır. Çünkü Filistin halkı işgal edilmiş yurtlarını kurtarmak için haklı bir mücadele sürdürüyorlar. İsrail ise işgali sürdürmek, bu toprakları gasbetmek için Filistinlilere ölüm yağdırmaya çalışıyor. Bu iki amaç aynı kefeye konulamaz. Amerikan diplomatı gene de kendi emperyalist sisteminin şartlandırmalarından kurtulamıyor.

Tektaş Ağaoğlu Bakış

Niçin TSIP ?

Önümüzdeki seçimde emekçi halkın büyük kesimi MC partilerine oy vermeyecektir. Geçmiş MC iktidarlarının kendilerine neye mal olduğunu emekçiler çok iyi biliyorlar. Faşist cinayet şebekelerinin gemi azıya alması, sosyalistler, demokratlar, yurtseverler üzerinde baskının yoğunlaşması hep o dönemde oldu. İşçilerin, köylülerin, tüm emekçilerin ekonomik ve demokratik haklarına göz diken işverenlerin «hep kâr, daha çok kâr» hırsı en çok o dönemde teşvik gördü. Sömürücü parababaları servetlerine servet katsınlar diye ülke ekonomisini milyarlarca lira dış borç altına sokan yağma politikası o dönemde ülke kaynaklarını har vurdu saman savurdu!

Halka hep «nurlu ufuklar» vaadedip gerçekte bir avuç zengini daha zengin kılan, «hür dünya» nutukları atıp ülkeyi emperyalizme peşkeş çeken, «hür demokratik parlementer rejim»den söz edip halka özgürlüğü çok gören, halkın gerçek aydınlık geleceğinin aracı olan demokrasiyi kuşa çeviren, demokratik hak ve özgürlükler için mücadeleyi kanla ateşle bastırmaya kalkan ve bugün bunun için yine şamata koparan bu partilerin ipliği çoktan pazara çıktı. Onun için, halkımızın gittikçe daha çok bilinçlenen büyük kesimi bu partilere oy vermeyecek. CHP'nin kısacık iktidar döneminde ortaya çıkan aczinden yararlanıp tekrar milletin başına tünemek isteyen, bunun için de hâlâ daha halktan oy isteyen gerici-faşist partiler cephesinin hevesi kursağında kalacak.

Halkın en ileri kesimi —işçiler, bilinçli köylüler, yurtsever aydınlar, memurlar— bu seçimde Cumhuriyet Halk Partisine de oy vermeyecek. CHP hükümetinin ekonomik siyasette olsun, demokrasi alanında olsun sermaye çevrelerine ve emperyalizme taviz veren tutumunun ceremesini halkımız çekiyor. Ve halkımızın en ileri kesimi artık, sahte CHP umudunun söndüğü yerde daha çok parlayan gerçek umut ışığına yüzünü çeviriyor. SOSYALİZME yöneliyor. CHP-MC partileri kutuplaşmasının suniliği ve geçiciliği kitlelerin bilincinde gittikçe somutlanıyor. nihai kurtuluş olan sosyalizmi kurma yolunda işçi sınıfının başını çektiği demokratik halk iktidarı için mücadele hedefi gittikçe kendini dayatıyor.

Gerçi sosyalistler burjuva partileri karşısında bu seçime gerektiği ölçüde birlik halinde girmiyorlar. Bu konuda uzun erimde tarihsel değer taşıyan önemli mesafeler kaydedilmesine rağmen solun en geniş kapsamlı seçim bloku kurulamamıştır. Ama tüm sosyalistlerin tek çatı altında birliğini sağlamaya içtenlikle çalışan, bunu somut siyaseti ve önerileriyle ispat eden yegâne parti, TSİP, bütün illerde seçime giriyor. Ve TSİP sosyalistlerin bu seçimde olabildiğince kapsamlı bir güç ve iş birliği yapmaları için aylardır sürdürdüğü gayretlere devam ediyor.

CHP'den sıtkı sıyrılanların seçimde oy kullanmamaları hiç bir şeye çözüm getirmez. Oy kullanmamak politikasızlık ve atalet demektir. Seçimde sosyalistlerin en geniş kapsamlı iş birliğinin gerçekleştirilememiş olması da kimseyi yıldırmamalıdır. MC partilerini defterden silen, CHP'den de umudunu kesmiş olan büyük seçmen kitlesinin önünde tutarlı bir seçenek vardır: TSİP'in birlik siyaseti. Oy verme gününe kadar yeni olumlu gelişmeler olmazsa seçimde TSİP'e —TSİP listelerinde yer alan adaylara— oy vermek, sosyalist hareketin birliğine ve sosyalistlerin birlikte eylemine oy vermek demek olacaktır.

Sosyalistlerin dağınıklığına hayır demek için TSİP'in birlikçi siyasetini desteklemek, TSİP'e evet demek gerekir!

Liechtenstein Nazizme Soluk aldırmıyor

Liechtenstein Prensliği Hükümeti, nazi propagandası yapan bir plak şirketini kapatma kararı almıştır. Hükümet, yaptığı resmi açıklamada, «nazi ideolojisini yaymaya çalışan plakların prensliğin çıkarlarını zedelediği»ni belirtmiştir. Açıklamaya göre, özellikle sağ eğilimli kişilerin aldığı plaklarda, nazi şarkıları aracılığıyla faşizme meşruiyet kazandırıldığı belirtilmiştir.

Şirket sahibi ise, faşizmin propagandasını yapan plakların «belge» niteliği taşıdığını iddia etmiştir.

İnsanlığı İkinci Dünya Savaşına sokan ve elli milyon insanın ölümüne yol açan Nazizm'in propagandasına imkân verilmemesi, son derece demokratik ve örnek bir davranıştır. Liechtenstein hükümeti, bu davranışıyla dünya demokrasi ve barış güçlerinin sempatisini kazanan bir uygulamada bulunmuştur.

Gerçek *Sahibi* : Ali Kar, *Sorumlu Müdür* : Hamit Çaylı, *Adres* : Başmusahip sokak Tan Apt. 10/11, Cağaloğlu, Istanbul, Tel : 28 27 41, *Baskı* : Hürriyet Ofset Tesisleri,

Kömür Ocağında Kalan İşçiler Düzenin Kurbanıdırlar

- Kurtarma Ekiplerinin Günlerdir Ulaşamadığı İşçiler Daha Bir Süre Bulunamıyacak.
- TSİP: Sel Baskınındaki Can Kaybının Sorumluları AP ve Benzerleridir.

Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat'ta meydana gelen sel felâketi nedeniyle 39 yurttaş hayatını yitirmiş bulunmaktadır. Can ve mal kaybının yüksek olduğu sel felâketi sırasında, 16 maden işçisi de göçük altında kalmıştır.

Kurtarma çalışmalarının sürdürüldüğü bildirilen işçilere hâlâ ulaşılamamıştır. Yetkililer, daha bir süre de ulaşma imkânının olmadığını belirtmektedirler.

Amasya'nın Suluova ilçesi yakınındaki Büyük Çeltek Kömür Ocağında sel baskını sonucu meydana gelen göçüğün altında kalan 16 işçi ve ölen diğer yurttaşlar bozuk düzenin kurbanıdırlar. İşyerinde son derece ilkel koşullarda çalışan işçiler, zaten her an ölümle burun burunadırlar. Çünkü ülkenin açgözlü burjuvazisi, işçilerin emeğini sömürmekten başka birşey düşünmemekte, işyerlerinde güvenliğe yönelik gerekli önlemleri almamaktadırlar.

Ocak sahipleri, göçük olayından bir hafta sonra ve yetkililer daha 5 gün işçilere ulaşılamıyacak dedikleri halde, işçilerin sağ olduklarını ilân ediyorlar. İşçilerle alay edercesine, «onların iman gücü çok büyük, Allah öldürmedi, yaşıyorlar» diyebilmektedirler. Öte yandan felâketin ardından sefil duruma düşmüş olan halka gerekli yardım yapılamazken, sel baskınından burnu kanamadan kurtulanlar fırsatı ganimet bilmektedirler. Yörenin iş adamları, bu olayı fırsat bilerek, banka borçlarının ertelenmesi konusunda hükümet nezdinde girişimlerde bulunmuşlardır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Tektaş Ağaoğlu, partisinin Derik İlçe kongresine gönderdiği mesajda, sel baskını konusunda özetle şöyle demiştir:

«Bu olay, doğal afettir, elden ne gelir kaderciliğiyle geçiştirilemez. Bilim ve tekniğin bunca gelişkinlik seviyesinde doğal afetler tevekkülle karşılanamaz. Her şeyin daha fazla kâr uğruna alınıp satıldığı kapitalist düzende doğal afetlere karşı alınan sözde tedbirler de son derece başı bozuktur. Son sel felâketinde kaybedilen hayatların sorumluları, gerekli tedbirleri almayan burjuva siyasetleridir, bu vurgun düzeninin bekçileridir. AP ve benzerleri hep nurlu ufuklar vaad etmişlerdir. Ama nurlu ufuklar hep burjuvaziye nasip olmuş, doğal afetler ise halka ölüm saçmıştır. Halk Partisi'nin de emekçilere hizmet götüremiyeceği yirmi aylık oyalamacı politikasıyla anlaşılmıştır. Doğu Anadolu, ülkemizin en fazla terkedilmiş yöresidir, doğal afetlerden en fazla zarar gören bölgesidir. Ama yoksul insanlarımız günümüz dünyasında doğal afetlerden korunabileceğini görmektedir. Önümüzdeki seçimlerde halk, kendisini sadece sömürü kaynağı olarak görenlere gerekli dersi verecektir.»

Sömürülen, horlanan onlar.. Hayatlarına değer verilmeyen ve tedbirsizlikler yüzünden ölüme terkedilenler onlar.. Kardeşlerini kurtarmak için canını dişine, gecesini gündüzüne katan gene onlar.. İş cinayetlerine, doğal afetlere, kurban edilmenin hesabını ise bir gün mutlaka soracaklar..

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Baş Ezmek !

«Zor»balık kimin tabiatıdır?

Bu soru her zaman tartışılmıştır. Toplumsal gelişmenin tarihi, zaman zaman zorbalıklara da tanık olur. Kim, neden başvurmaktadır «zor»a?

Zora ilk başvuran her zaman sömürücü sınıflar olmuştur. Sömürücü sınıfın elindeki bütün araçlar, günü geldiğinde zorbalık yapabilmek için geliştirilmektedir. Burjuvaların devlet örgütlenmesi ve sınıf kültürü «zor» unsuru olmaksızın düşünelemez.

İtiraz olarak denebilir ki, devrimler tarihi de emekçi sınıfların sömürücülere karşı «zor» kullandıklarını göstermiyor mu?

Doğrudur. İşçi sınıfı ve tüm emekçiler, gerektiği zaman zor kullanırlar. Toplumun ileriye doğru gelişmesinin önündeki engeller direniyorsa, zor kullanmak gerekli hale gelir.

Lâkin, emekçilerin uygulamak zorunda kaldıkları şiddet, her zaman sömürücü sınıfların tutumundan doğar. Çünkü, zora ilk başvuran onlar olurlar.

Emekçiler için zor en son çaredir ama, sömürücüler için zor, ilk ve son çaredir. Yani tek çaredir!

Bu, demokrasi konusunda hangi sınıfın samimi olduğunun da göstergesidir. Şimdi bu gerçekler ışığında bizim işadamlarımızın tutumlarına bakalım. «Daha güçlü Hükümet İsteriz» diye tutturmuşlar. Kime karşı daha güçlü? Şüphesiz işçilere, emekçilere karşı daha güçlü. İş çevreleri, güç kullanacak, zorbalığa başvuracak bir hükümet istiyor.

Genel Kurmay Başkanı Evren, Ordu'nun gerektiğinde «Cumhuriyeti Kollama» görevini üstlenebileceğini söyledi. Bu zor demektir.

Cumhurbaşkanı «Bazılarının başı ezilecektir.» dedi. Bu da zor demektir. Bu sözler işadamlarına cesaret ve umut aşıladı.

Şimdi, «güçlü hükümet» isteklerinde ne kadar haklı olduklarını söylüyor ve bu sözleri söylemiş olanları «sözünün eri» olmaya çağırıyorlar.

Görülüyor ki kendilerinin olan «Devlet Baba» yutturmacasına bile başvurmadan zorba tabiatlarını ve niyetlerini açıklıyorlar. Tam bir şark kafasıyla, açık, dobra dobra konuşuyorlar.

«Ne duruyorsunuz, birilerinin başlarını ezin» diye çağrıda bulunmak ne demek? Yarım milyonu aşkın işçi önümüzdeki günlerde toplusözleşme masasına oturacak. Memurlar maaşlarının artırılmasını istiyecek. Üreticiler taban fiyatlarının...

Hasılı birileri başını kaldırmış olacak!

Hem bunlar başlarını ne zaman eğdiler ki?

Dedik ya, zorbalık sömürücü sınıfların tabiatıdır.

Emekçi sınıflar zorbalığa karşıdır.

Şiddete «evet» diyenlerin sonuncusu emekçi sınıflar olmuştur.

Tarih böyle yazar.

Samsun'da Basın İşçileri Sendikalaşmak İstiyor

Samsun'daki gazete ve matbaa işçileri, sendikalaşmak istiyorlar. Uzun yıllardır, basın işçileri üzerinde sürdürülen emek sömürüsünü kırmak ve matbaa patronlarının, işçiler üzerindeki baskılarını azaltmak için sendikalaşmak isteyen basın işçileri GERÇEK gazetesinden kendileriyle ilgilenilmesini istediler.

İşten atılma ve açlığa terk edilme korkusuyla adlarının açıklanmasını istemiyen matbaa işçileri muhabirimize özetle şunları söylemişlerdir.

«Samsun'da Anadolu basınının ezikliğini biz matbaa emekçileri çekmekteyiz. Asgari ücretin çok altında olan ücretlerimizi bile çok görüyorlar. Buna karşı direnemiyoruz da. Direnmek bir yana sesimizi bile çıkaramıyoruz. Bir matbaadan atılınca, başka birine girme olanağımız yok. Gazete ve matbaa sahipleri burjuva siyasal görüşlerin değişik biçimlerini savunsalar bile, bu konuda söz birliği etmiş gibidirler. Bir matbaanın işten attığı işçiyi, ne kadar nitelikli olursa olsun, başka biri işe almaz.

Yıllardır sendikalaşma yolunda atmaya çalıştığımız her adım engellendi. Elimizden tutan bulunmadığı için de çalışmalarımız başarılı olmadı.

Bugün matbaada çalışan bir ustanın aylığı 5000 liradır. Çırak ve kalfaların hali ise daha beter. Bu gülünç aylıkları bile çok gören patronlar, günden güne kendi aralarındaki işbirliğini geliştirerek sömürülerini daha da arttırmaktadırlar.»

Öte yandan Samsun'daki basın emekçilerinin çoğunun sigortasız çalıştığı herkesin bildiği bir gerçek. Bugüne kadar ne Sosyal Sigortalar Kurumu, ne de başka bir kuruluş konuyla ilgilenmemiştir.

AYDIN TEKSTİL'DE İRADE BEYANINDA

Zafer DISK Uyesi Tekstil'in

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın çalışmaları olumlu meyvesini verdi. Bir aya yakın bir süre önce DİSK-TEKSTİL ve Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikalarının Aydın Şubeleri Bölge Çalışma Md.'ne evraklarını ve fişlerini verdiler. Tekstil Sendikası 894 Noter istifa fişi ve 1440 üye fişi verirken, Tekstil'in 2470 üye fişi ve 440 Noter istifası sunduğu öğrenildi. İş yerinde 1500 işçi çalışırken 2470 üye fişi sunulmasında amaç ne idi? Bölge Çalışma Md'lüğü 19.8.1979 günü irade beyanı kararını sendikalara duyurdu. İki taraf da hazırlıklara başladı.

20 Ağustos 1979 sabahı ve öğlesi Teksif okuyanlerın pek bir şey anlayamadığı bir dille bir bildiri yayınlandı.

Aynı gün DİSK-Tekstil yayınladığı bildiri ile işçilerin birliğini pekiştiriyor, zaferi duyuruyordu. Bildiri dağıtan ana kapıya toplanan bir grup faşiste karşı, Çeştepe köyü işçi sınıfı sosyalistleri üç römorkluk arkadaş grubuyla işçilere güç veriyorlardı. 21 Ağustos 1979 günü saat 07.00'de irade beyanı başladı. Teksifçiler fabrika ana giriş kapısının karşısındaki kahveyi 6000 liraya kiralamışlar. Eski fabrika müdürü Özdemir Balkan ve tüm Teksifçiler, 30-40 kişilik bir grup olarak oraya toplandılar. Kahvenin bahçesinde de 100'den 400'e ulaşan bir sayıyla DİSK Tekstil üyeleri toplandılar.

DİSK Tekstil Aydın yönetim kurulu üyelerini gözledim. Aydın Bölge Temsilcisi Selim Uslu, uykusuzluk ve heyecandan gözleri şişmiş ve kanlanmış, «Bu iş burada bitti arkadaşlar» diyor, ama zafere yaklaşmanın heyecanıyla sigara üstüne sigara içiyordu. Şube Başkanı Osman Karapo sayım için içerideydi. O bekleniyordu. Fabrikadan ilk haber «kazandık» diye geldi. «Yaşasın DİSK» diye heyecanlar boşaldı. Selim Uslu, Raif Kemal, Muzaffer heyecan ve sevinçten ağlıyorlardı. O an, başta Y. Kurulu olmak üzere, tüm bu işe gönül vermiş işçi sınıfı sosyalistleri, tüm anti-faşist, anti-emperyalist arkadaşlar, aynı coşkunluk içinde ve sevinçliydiler. Sayın Genel Başkan Budak: «Bu başarı tüm demokrasi güçlerinin başarısıdır. Biz barış ve sosyalizm içi nmücadele ediyoruz,» dedi. Başkan omuzlarda taşındı. Saat 21.30'da kesin sonuç ve Başkan Osman Karapo geldi. Karapo uzaktan görünür görünmez «Yaşasın Disk» diye yine 400'ü aşkın topluluk tek bir yumruk ve yürek olarak haykırdılar. Osman Karapo, yetkiyi aldık, 674'e 776,» dedi. Omuzlara alındı. DİSK çalışmasının kalbi Çeştepe'ye gidildi. 300'ü aşkın kalabalık davul zurna eşliğinde gece 01.00'e kadar zaferini kutladı.

TSIP Adayları

Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimleri aday listesi

AĞRI
Ömer Ali Yümsel — Öğretmen
AMASYA
Salih Karakaya — Öğretmen
ANTALYA
1. Demir Özlü — Yazar-Avukat
2. Mehmet Ali Başkaya — Ziraat müh.
ARTVİN
Nurettin Biber — İlköğretim müf.
BALIKESİR
1. Erdoğan Bayındır (Bağımsız) — İnşaat Y. mh.
2. Maral Yönelli — Eczacı
3. Özçelik Karahasanoğlu — Öğretmen
BİTLİS
Akay Sayılır — Avukat
BURDUR
Enver Öztürk — Harita ve Kadastro müh.
ÇANAKKALE
1. İhsan Biçici — Avukat
2. Yalçın Ertan (Bağımsız) — Fizik Y. Müh.
ERZİNCAN
Ahmet Alpdoğan — Öğretmen
ERZURUM
1. Nedim Kaçmaz — Av.
2. Konuralp Arda (Bağımsız) — Doktor.
3. Alphan Eroğlu — İnşaat Y. Müh.
HAKKARİ
Mehmet Korkmaz — Y. Tekniker
HATAY
1. Yahya Asılırmak — Öğretmen
2. İsmail Şenoğlu — Hukukçu
İSTANBUL
1. Gültekin Gazioğlu (Bağımsız) — Öğretmen
2. Güney Özcebe (Bağımsız) — İnşaat Y. Müh.
3. Gül Bıyıkoğlu (Bağımsız) — Eczacı
4. Affan Balaban — İnşaat Y. Müh.
5. Kemal Tezgider — Ziraat Y. Müh.
6. Sezer Üneri — Diş Tab.
7. Sönmez Yılmaz — İlköğretim Müf.
8. Abdurrahman Akpınar — Sosyolog
9. Mehmet Doğan — Öğretmen
10. Nidai Karsan — Öğretmen
ISPARTA
Güven Canefe (Bağımsız) — Öğretim üyesi
KARS
1. Tektaş Ağaoğlu — Yazar-Hukukçu
2. Binali Özçelik — Veteriner
3. Abdüllatif Karadağ — Elektrik Y. Müh.
KÜTAHYA
1. Muammer Atayurt — Em. Albay
2. Mehmet Aydın — Öğretmen
MARDİN
1. Mahmut Oral (Bağımsız) — Öğretmen
2. Aziz Baran — İktisatçı
MUŞ
İsmail Sevim — Öğretmen
RİZE
Hüseyin Serdar — Öğretmen
SAMSUN
1. Ahmet Aydın — Av.
2. Ferhan Öktem — Kamuoyu bilimcisi
3. Mehmet Ezber — Öğretmen
4. Hamdi Derya — İlköğretim müf.
SİİRT
A. Gani Sungur (Bağımsız) — Öğretmen
TOKAT
1. Doğan Oğuzer — Öğretmen
2. Erdoğan Pancaroğlu — İnşaat Y. Müh.
VAN
Kenan Bulut (Bağımsız) — Öğretmen
YOZGAT
1. Halil Uslu — Öğretmen
2. Reşat Nuri Küçükzengin — Em. Binbaşı

Cumhuriyet Senatosu ara seçimi için aday listesi

MANİSA
Erdem Tekin (Bağımsız) — İnşaat Y. Müh

Milletvekili ara seçimleri için aday listesi

AYDIN
1. Şaban Demirkapı — Kasap
EDİRNE
1. Yıldız Gürcan — Öğretmen
KONYA
1. Hasan İzzettin Dinamo (Bağımsız) — Yazar
MANİSA
1. Turgut Koçak — Sağlık Uzmanı
MUĞLA
1. Mehmet Yıldırım — Sendikacı

DISK 7. Bölge Temsilcilik Seçimi

DİSK 7. Bölge Konseyi Temsilcilik Seçimi 2 Eylül pazar günü Samsun'da delegelerin büyük çoğunluğunun katılmasıyla yapıldı. Toplantıyı, temsilciliği vekâleten yürüten Aydın Yeşilyurt açtı. Konuşmasından sonra divan seçimi yapıldı. Kongre divan başkanlığına DİSK Örgütlenme Dairesi Başkanı Tuncer Kocamanoğlu seçildi. Saygı duruşundan sonra, Yeşilyurt, bölgedeki sendikal çalışmalar ve grevler hakkında bilgi verdi.

Kongreye katılan delegeler, Ordu Belediyesi'nde çalışan 200'e yakın işçinin haklılığını belirttiler. İşçilerle dayanışma kararı alındı. İşçilerin işten atılması delegelerce kınanarak mücadelenin güçlendirilmesi istendi.

Daha sonra seçimlere geçildi. Seçimlerde tek aday olan Aydın Yeşilyurt, 35 delegeden 30'unun oyunu aldı. DİSK 7. Bölge Temsilciliğine seçilen Yeşilyurt, işçi sınıfının haklı sendikal mücadelesinde başarılarına yeni başarılar katacağını belirtti. DİSK 7. Bölge Konseyi, Aydın Yeşilyurt'un temsilciliğiyle ve başarılı kongresiyle daha da güçlendi.

Aydın Yeşilyurt İle Görüştük

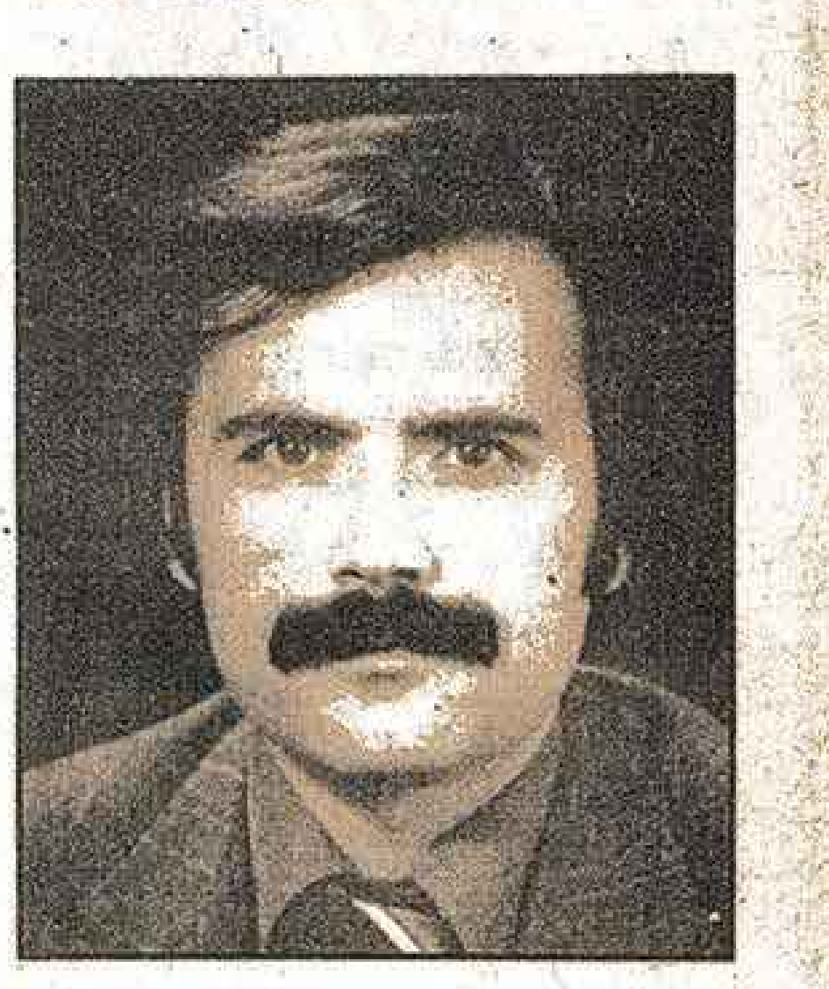

Aydın Yeşilyurt

GERÇEK: Samsun'daki işçi potansiyeli ve sendikal hareket hakkında bilgi verir misiniz?

Samsun bilindiği gibi Karadeniz'in en büyük ilidir. Diğer illere oranla sanayileşme gelişkindir. Ayrıca Türkiye'nin tütün üretimi açısından da önemli bir merkezidir. Buna bağlı olarak Tekel fabrikaları ve Tekel işçileri önemli bir sayıya ulaşmıştır. Bunun dışında Karadeniz Bakır fabrikası ve Azot Sanayiinin de bu merkezde oluşu işçi sınıfının bu ilde yoğunlaşması açısından önemli bir faktörü oluşturmaktadır.

Samsun ilimizde büyük iş kolları maalesef Sarı Sendikacılığın örgütlenme ağı içindedir.

GERÇEK: Genel olarak işçilerdeki siyasal bilincin oluşumu ve ekonomik, demokratik mücadele ile bağlantısı konusundaki görüşleriniz nedir?

Bugün işçi sınıfımızın örgütlenmesinde yalnız ekonomik mücadeleyi öne çıkaran anlayışlar mevcuttur. Bu partiler üstü politika diye yıllardan beri işçi sınıfına yutturulan bilim dışı egemen sınıf politikası, hâlâ bir çok sendika tarafından savunulmaktadır. Türk-İş adlı Sarı konfederasyon Amerikan tipi sendikacılığın şampiyonluğunu hâlâ yapmakta, İşçi sınıfını dar ekonomik mücadeleye hapsetmek istemektedir; Ancak işler Türk-İş bünyesinde ister bağımsız sendikalarda şöyle veya böyle örgütlenmiş işçiler artık şunu öğrenmeye başlamışlardır: Toplu sözleşmelerle alınan bir takım haklar «fiyat ayarlamaları» ve devalüasyonlarla derhal cebinden geri alınmaktadır. Mevcut düzen içerisinde toplu sözleşmeler ne kadar iyi bağıtlanırsa bağıtlansın, işçilerin yaşam seviyeleri yükselmemekte, aksine satın alma gücü daha da gerilemektedir. İşte bizim sınıf ve kitle sendikacılığını ilke edinen anlayışımız, ve buna dayalı olarak görevlerimiz burada başlamaktadır. Gerek eğitim çalışmalarımızda, gerekse yayın çalışmalarımızda ve tüm toplantı ve sohbetlerimizde, işçi sınıfına gerçek kurtuluşu göstermek ve ona siyasi iktidar hedefini çizmektir. Ve işçi sınıfının siyasi iktidar mücadelesinde partisinden başka silahı olmadığını kavratmak buna dayalı olarak da savaşsız, sömürüsüz bir sistem olan sosyalizmin propaganda ve ajitasyonunu yapmaktır. Bizim bölgemizde DİSK olarak çalışmalarımızı bu doğrultudadır. Bu doğrultuda da önemli gelişmeler izlenmektedir.

GERÇEK: Sizce önümüzdeki seçimlerde işçi sınıfımızın tavrı ne olmalıdır?

79 kısmî senato ve milletvekili ara seçimleri büyük bir öneme sahiptir. Burjuvazi şimdiye dek seçimlere işçi sınıfının sesini kısarak gitmeyi başarmıştır. Ama bu durum 1979 Ekim'inde aşılmıştır. Sosyalizm hem kitle iletişim araçlarından yararlanacak, hem de kitlelerle bağ kurmanın yollarını bulacaktır. Kitleler burjuva partilerinden birini tercihle karşı karşıya bulunmayacaklardır.

CHP yıllardır halka bir «umut» gibi gözükmüş, bunu seçim alanlarındaki «sol» sloganlarla süslemeyi başarmıştır, ama artık bu «umut» sönmeye yüz tutmuştur. Seçim alanlarında işçi sınıfına ve emekçi halka vaadedilenler yerine getirilmediği gibi, daha da anti-demokratik uygulamalar içine girilmiştir. Basını işçi sınıfımızın sınıf ve kitle sendikası DİSK'in çektiği bir çok demokratik talep CHP hükümetinin sert tepkileriyle karşılaşmıştır. Ayrıca 3 yıldır görkemli törenlerle kutlanan 1 MAYIS CHP hükümetince yasaklanmış ve 1 MAYIS'ın kutlanmasında kararlı tavırlarını ortaya koyan DİSK yöneticileri günlerce tutuk evinde bırakılmışlardır. 15-16 Haziran Genel İşçi direnişinin yıl dönümünde Diyarbakır'da DİSK yöneticileri ağır işkencelere tabi tutulmuştur. 12 Mart günlerini hatırlatan bu işkenceler, CHP hükümetinden bağımsız değildir. DİSK Genel sekreterin halen tutuklu bulunması, buna karşılık faşist örgütlenmenin önemli bir odağı olan MİSK yöneticilerinin derhal serbest bırakılması, Sosyal demokrasinin kimden yana politika izlediğinin açık bir kanıtıdır. Kaldı ki, MİSK'in bomba imal ettiği FAŞİST teröristlere maddi yardım sağladığı ve bizzat faşist örgütlenmenin planlayıcısı ve baş organizatörü MHP ve ÜGD ile yakın ilişkiler içinde bulunduğu mahkeme kayıtlarına geçmişken.

1979 Kısmî Senato ve Milletvekili ara seçimleri içerisinde kitlelerin çok arzu etmesine rağmen «Sosyalist birlik»in sağlanmamış olması, işçi sınıfımız ve genel demokrasi mücadelemiz açısından önemli bir kayıptır. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız birliğin sağlanamamasında kimlerin olumsuz tavırlar içinde olduğunu yakınen gözlemektedir. Solda birliğin sağlanması, dağınıklığın giderilmesi buna bağlı olarak merkezi siyasi otoritenin sağlanması güncelliğini korumaktadır. İşte bu amaca hizmet, DİSK'in ve diğer kitle örgütlerinin görevi olmalıdır. Bu örgütlerin seçimlerdeki tavırları ise birliğin sağlanmasına katkıda bulunmak, birlik yanlısı politikaları güçlendirmek olmalıdır.